

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei	
Pe jumătate de an	80 „			
Pe un pătrar de an	40 „			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an				260 Lei.

Schimbare de numiri.

Legea și Statutul pentru organizarea Bisericii ort. române, promulgate în „Monitorul oficial” Nr. 97 din 6 Maiu 1925, nu mai vorbesc de „sinod parohial”, „sinod protopresbiteral” și „sinod eparhial”, ci numirea de „sinod” cuprinsă în Statutul organic șagunian și folosită până acum în administrația noastră bisericească au înlocuit-o cu numirea de „adunare” astfel, că în baza noiei organizări bisericești nu o să mai avem „sinoade parohiale”, „sinoade protopresbiterale” și „sinoade eparhiale”, ci „adunări parohiale”, „adunări protopopești” și „adunări eparhiale”.

Numirea de „sinod” a rămas numai pentru cea mai înaltă autoritate, ce stă în fruntea Bisericii noastre, pentru „Sfântul Sinod”, care se compune din toți mitropoliții, episcopii și arhierii vicari în funcțiune și este forul suprem în chestiuni spirituale și canonice, precum și în chestiuni bisericești de orice natură, cari după legi și regulamente intră în competența lui.

Schimbare a suferit în noua lege de organizare a Bisericii noastre și numirea organelor reprezentative și executive ale parohiei, protopresbiteratului și ale eparhiei, căci acelea nu se vor mai numi „comitete parohiale”, „comitete protopresbiterale” și „consistoare eparhiale”, ci de aci înainte vom avea „consilii parohiale”, „consilii protopopești” și „consilii eparhiale”.

În consecință „asesorii consistoriali”, fie salariați, fie onorari, se vor numi „consilieri eparhiali”.

„Consistorul” a rămas ca instanță discipli-

nară și judecătorească pentru clerici în chestiunile curat bisericești și anume:

a) la fiecare eparhie: „Consistorul spiritual eparhial” ca primă instanță;

b) pe lângă cele trei Mitropolii istorice: „Consistoriul spiritual mitropolitan”, ca instanță de apel și

c) pe lângă Sf. Sinod: „Consistorul spiritual central”, ca instanță de recurs și pentru asigurarea unității de jurisprudență.

Din schimbarea numirilor de mai sus vedem, că numirile bisericești, ca „sinod” și „consistoriu”, obișnuite până acum la noi, au fost înlocuite în Legea și Statutul cel nou și anume acolo, unde iau parte și mireni, au fost înlocuite cu numiri lumești, ca „adunare” și „consiliu”, susținându-se și pe mai departe numai la forurile, cari sunt exclusiv compuse din fețe bisericești, cum este „Sfântul Sinod” și cum sunt „Consistoarele spirituale”.

A. MOACA.

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacovicu.
(Continuare)

Sf. Hieronim. Când acela, pe care l-a mușcat în ascuns șarpele păcatului, se încapăținează în tăcere și nu ține căință, nu voiește să-și mărturisească rana aceluia frate și maestru, la care se află cuvântul tămăduirii, cum va putea acesta să-i ofere ajutor? Ce va folosi medicul aceluia care se rușinează să-și arăte rana? Medicamentul nu poate folosi decât acelei boale, căreia i-se aplică. (In cap. X. Eccles.). Precum în Vechiul Testament preotul declara de curat sau de necurat pe cel lepros, în așa fel și acum numai

episcopul sau preotul leagă sau desleagă. Preotul nu declară însă pe om de păcatos sau de nevinovat, ci, în urma puterii oficiului său, după ce a cunoscut diferitele păcate el poate să se pronunțe, cine poate și cine nu poate să fie dezlegat. (In XVI. Math.).

Sf. Ambrosie plângea cu hohote, ori de câte ori venea la dânsul vre-un păcatos, ca să-și mărturisească păcatele. (Baunard, Hist. de saint Ambroise). Această podoabă a superioarei vieții duhovnicești ne sfătuieste, ca să ne arătăm medicului, să ne descoperim rana, ca astfel să putem obține tămăduirea. Dumnezeu, de bună seamă, ne cunoaște boala, dar așteaptă, ca noi înși-ne să o recunoaștem, mărturisindu-o cu buzele noastre. — „Nu aștepta, să te acuze alții, căci dacă tu singur te acuzi, nu te vei mai teme de nici o altă acuză. Căci prin faptul că ne-am mărturisit cu smerenie păcatele, am scăpat de toată vina“. Nimeni nu poate afirma, că s'a îndreptat din păcatul său, dacă nu și-l-a mărturisit mai întâiu. Cuvântul lui Dumnezeu iartă păcatele; interpretul și oarecum executorul acestui cuvânt divin este preotul. Preotul, prin puterea slujbei sale sfinte, iartă aceste păcate“. (Baunard Hist. de saint Ambroise). — „Preotul iartă păcatele nu în numele său, ci în numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh“. (Lib. de Spir. S. cap. XIX).

Sf. Ioan Gură-de-aur afirmă, că bunul Dumnezeu a hotărât preoților o astfel de putere, pe care nu a dăruit-o nici îngerilor, nici aranghelilor, căci doar' nu acestora a grăit: „Ori câte ~~veți~~ dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în ceruri“. Principii lumii au dreptul și puterea de a lega și de a dezlega, însă numai corpurile: sufletele pot fi legate și dezlegate numai de preoți; numai puterea acestora ajunge până la ceruri, deoarece preotul săvârșește pe pământ, Dumnezeu aprobă în ceruri. (De Sacerdot. lib. II. C. III.). Săvârșind această mărturisire a păcatelor noastre, să nu ne rușinăm de oameni, ci să avem teamă numai de Dumnezeu.

Ci eu văd tocmai contrariul. Nu ne temem de Acela, Care o să ne judece cândva, ci tremurăm în fața acelor, cari nu ne pot face nici un rău. și ne îngrozim de rușinea, care ne asteaptă în fața lor. Primejdioasă rușine; căci celce se rușinează să-și descopere păcatele înain-

tea unui om, pe care însă le-a săvârșit fără nici o sfială înaintea lui Dumnezeu, un astfel de om. *care nu voiește să se spovedească și să țină căință, în ziua cea de apoi își va auzi osânda, nu în fața a doi sau a trei oameni, ci înaintea unei lumi întregi*“. (Homil. XXIII. în Ioan.). Păcătosule, pentru ce te sfiști să-ți mărturisești păcatele? Oare nu le mărturisești unui om, și oare cine ți-le va trâmbița? Nu le destăinuiești tovarășului tău, care e gata ori-când să te facă de rușine, ci Aceluia, care singur este Domn; Aceluia, Care-ți poartă de grijă; Aceluia care este plin de iubire față de tine; Aceluia, care e vrednic; Aceluia îți descoperi tu rănilile tale. (De Lazar. Cons. IV. n. IV.). „*Vai! Ori cât de mari sunt păcatele voastre, și pentru ele se află leac, dacă vă adresați spovedaniei*“, dacă vă arătați rănilile voastre medicului aceluia, care vă poartă de grijă și nu vă face reproșuri; *dacă vă mărturisiți tot ce aveți pe cuget numai acestuia, și la nimeni altul; căci păcatele se spulberă prin faptul, că ni-le mărturisim*“. (Homil. XX. în Genes. II. III.).

Sf. Anastasie. Păcătosule, mergi de-ți mărturisește toate păcatele, prin intermediul preotului, lui Iisus Christos. — Când mâna ți-e murdară nu îndrăznești să te atingi de mâna vre-unui rege pământesc. *Deci cum vei îndrăzni să primești pe regele regilor în inima ta murdară. Mărturisește-ți deci păcatele lui Iisus Christos, prin mijlocirea duhovnicului; să nu te rețină rușinea; căci există înșoșire, care nu aduce mărire și iertare.* (De s. Ginax. în Actuar. Combesis, Tom. I.).

Sf. Vasile ne luminează mintea, ca să înțelegem, că este neapărată nevoie, să ne mărturisim păcatele noastre acelor, cărora le este încredințată păstrarea tainelor divine. Dar cui să mărturisim noi păcatele noastre? Tuturor oamenilor sau numai unora? Și în ce chip să ne mărturisim? *Mărturisirea păcatelor se aseamănă cu descoperirea boalelor noastre trupești. Ci precum boalele trupești nu le descoperim tuturor oamenilor, ci numai acelor, cari au învățat și știu arăta și tainele tămăduirii, în așa fel și păcatele noastre numai acelor le destăinuim, care au puterea să le șteargă.* Păcatele noastre le mărturisim numai acelor, cărora le este încredințată păzirea tainelor dumnezeiești. (In regul. Brev. interog.).

(Urmează.)

† Moartea Prof. Dr. Victor Babeș

Luni, 18 Oct. a. c. a decedat Prof. V. Babeș, marele savant, în urma unei crize de angină de piept. După dorința M. S. Regelui i s'a făcut funeralii naționale. În sala mare a Facultății de medicină unde a fost depus corpul neînsuflăit, d-l profesor Dr. G. Marinescu, a ținut următoarea cuvântare, care caracterizează într'un chip admirabil viața și opera marelui dispărut:

În numele Facultății de medicină și în calitate de unul din primii preparatori, de elev și de colaborator devotat al ilustrului dispărut, viu să-i aduc supremu omagiu aceluia care a înscris pagina cea mai glorioasă în istoria medicinei române și cu care începe adevărata renaștere a științelor medicale în țară.

Am asistat, ca martor ocular și ca elev al prof. Babeș, la transformarea Anatomiei patologice, a Bacteriologiei, a Higieni și a Terapeuticeii boalelor infecțioase, care s'a produs cu prilejul aducerii în țară a prof. Babeș. Numai aceia cari cunosc starea acestor științe înainte de venirea sa, știu că anatomia patologică era neexistentă, că Bacteriologia era cunoscută din cărți cu imagini, că Higiena era mai mult sau mai puțin empirică, iar tehnica histologică nu era la înălțime. Anatomia patologică era predată ex cathedra, fără demonstrații. Medicul se găsea în starea unui soldat fără armă de apărare, pentru tratamentul anti-rabic mușcații erau trimiși la Paris, iar lucrările originale se mărgineau la comunicări de fapte mici.

Cu Babeș începe o eră nouă, fecundă în rezultate, care nu numai că ridică nivelul mișcării științifice în țară, dă un nou avânt tuturor științelor experimentale, face să se nască emulația între elevi, dar, ceva mai mult, atrage atenția streinătății că există un focar de știință puternic la București.

Se știe că prof. V. Babeș a fost chemat în țară în 1886.

Născut la Viena în 1854, ca fiu al lui Vincențiu Babeș, patriot însemnat, a studiat la Facultatea de medicină din Budapesta și la acea din Viena, unde fu numit preparator de anatomie pe lângă prof. Lamber. Rokitsky îl recomandă ca asistent de anatomie patologică la Buda-Pesta, unde a funcționat 10 ani (1872—1882). În 1881 e numit docent de anatomie patologică la Buda-Pesta.

A avut norocul să lucreze pe lângă anatomo-patologie ca Bollinger, Zimsen, Arnold, Recklinghausen, Virchow și Koch, iar în Franța a fost preparator de anatomie patologică la prof. Cornil, cu care a scris primul tratat de Bacteriologie. Se poate zice că tânărul român a inițiat pe profesorul Cornil în tehnica bacteriologică.

Virchow și Cornil vorbesc de dânsul în termenii cei mai elogiși, în cât, grație atmosferei ce i-au făcut

acești invitați, e numit profesor extraordinar de anatomie patologică și Bacteriologie la Facultatea de medicină din Buda-Pesta, unde i s'a încredințat și direcția institutului de Bacteriologie.

În 1886 Corpurile legiuitoare din România votează o lege specială prin care V. Babeș e numit profesor la Universitatea din București și i se dă mijloacele de a crea un institut de Bacteriologie.

Se poate spune că prof. Babeș a produs cel mai mare număr de lucrări științifice (peste 700), publicate în mai multe limbi.

Ar fi greu, în momentul de față, de a indica, chiar pe scurt, această activitate prodigioasă, care s'a afirmat în toate direcțiile. Sero-terapia, serul antidifteric și mai ales sero-vaccinația aplicată la difterie, au beneficiat larg de descoperirile prof. V. Babeș. În domeniul microbiologiei genurile cercetările sale importante se referă la actinomicoza, la baccilul leprei, la colorația capsului microbilor, la acțiunea mucogenă a microbilor, antagonismul microbilor, baccilul morvei, septicemie, dar mai ales trebuie luată în considerație descoperirea corpusculilor metacromatici, care au fost punctul de plecare a cercetărilor lui Muck. Dar, marea sa descoperire care, cu siguranță, este una din cele mai însemnate, dacă nu cea mai însemnată, este descoperirea unei clase întregi de microbi care, după Babeș ocupă un loc intermediar între protozoari și bacterii, și dau naștere la boalele cele mai importante ale animalelor domestice. Ele sunt numite în tratate babesioze sau babesia dintre care cele mai importante sunt Babesia bovis, care produce hemoglobinuria boilor și alta Babesia ovis, care produce cărceagul.

Eram preparator al prof. Babeș, când a descoperit parazitul hemoglobinuriei și ca atare am făcut preparații din sângele animalelor moarte de hemoglobinurie.

În studiul leprei, după Hansen, care i-a descoperit microbul, se poate zice că numele lui Babeș ocupă un loc însemnat. El s'a ocupat și cu reacția leproșilor față de tuberculina. A descoperit corpusculii metacromatici ai baccililor leprei, arătând că sunt părțile cele mai rezistente ale baccililor, pe care i-a găsit în măduvă și în gan lioni. Nu e de mirare deci că Marx a putut zice, în 1914: „Babeș e fără îndoială învățatul cel mai competent în cultura baccilului leprei, căci, în afară de marea sa experiență în acest domeniu, toate constatările ulterioare nu sunt decât confirmarea cercetărilor sale“.

Tot așa de importante, sunt lucrările prof. Babeș relative la turbare. În 1912 a publicat la Paris, importantul „Traité de la rage“, volum de aproape 700 pagini și care, cu siguranță, rămâne încă monografia cea mai însemnată asupra turbării. În afară de studiul experimental, descris pe larg, el se ocupă cu istoricul turbării, de legislație de politica sanitară, de clinică și de anatomie patologică, nu numai la animale dar și la om. El a dat o descripție completă a leziunilor turbării, descriind nodulii ce-i poartă numele, iar pe de altă

parte a întrevăzut corpusculii lui Negri, pe care i-a considerat ca un fel de sechestrul al microbilor turbării. Din punct de vedere practic, această monografie a fost bine apreciată de învățați ca Calmette și Rouz, sub-directorul Institutului Pasteur. Grație lui Babeș s'a înființat la Buturești un Institut pentru tratamentul anti-rabic, care aduce țării servicii imense. Pentru a aprecia meritele prof. Babeș în domeniul turbării n'avem decât să cităm cuvintele lui Marx.

„Se poate admite, fără exagerare, că, după Pasteur, învățatul care a contribuit mai mult la cunoașterea turbării și la perfecționarea tratamentului anti-rabic e profesorul V. Babeș“.

Cu ocazia ivirii holerei în Peninsula balcanică (1913), Babeș a adus servicii imense țării noastre fie prin măsurile propuse, fie prin vaccinația antiholerică. Grație selecțiunii diferitelor tulpine, bazat pe experiența de laborator, Babeș a obținut un vaccin eficient și mai puțin iritant ca vaccinul obișnuit.

Nu se poate trece cu vederea cercetările prof. Babeș asupra bacciliilor intermediari tifo-colici și paratifici, precum și studiile sale asupra anatomiei fine a tuberculozei și legătura cu bacilul lui Koch.

Științele veterinare datoresc mult prof. Babeș, pentru cercetările ce a făcut asupra invasiunii microbului cărbunelui prin glandele stomacale, asupra asociației microbiene, a formelor degenerative de localizare, a ramificațiilor și formației de cârlige (anse) în legătura cu formația bacciliilor. A studiat de asemeni holera găinilor, morva, punând în evidență prezența baccilului la om și a preparat maleina uscată. De asemenea, s'a ocupat cu difteria păsărilor, de tifusul șoarecilor.

Cercetările prof. Babeș în domeniul Anatomiei patologice ocupă un loc însemnat în evoluția acestei științe atât la noi cât și în general.

Tehnician excelent, cunoscând nu numai tehnica franceză dar și pe cea germană, a arătat în cursurile făcute pentru studenți, medici și profesori, valoarea anatomiei patologice în progresele bacteriologiei, ceia ce nu e de mirare, de oarecând prof. Babeș a învățat la școala unor măștrii ca Virchow creatorul patologiei celulare și Koch, unul din creatorii bacteriologiei.

Numeroasele autopsii, făcute în cele mai multe din serviciile spitalelor din București, au atras și mai mult atenția asupra legăturilor dintre leziune și boală. În toate ramurile anatomiei patologice prof. Babeș a lăsat urme luminoase. Astfel în anatomia patologică generală descrie nefrita hipoplasică, studiază pigmen-tația în boala lui Adison, cercetează relația intimă dintre leziunile congenitale și miopatie și studiază cu mine leziunile plăcilor terminale în diferite afecțiuni. În studiul tumorilor se ocupa mai ales cu celulele gigante, cu formele atipice de cariocineză și pune în evidență stadiul precanceros. S'a ocupat de asemeni de fagocitoza, arătând că celulele gigante nu sunt macrofage.

De asemeni a arătat că unele anomalii ale des-

voltării degetelor dela mână și picior, la cap și față recunosc un defect al bazei craniului.

În sistemul nervos a descoperit, după cum am spus, nodulii rabici, a arătat prezența baccilelor leprei în tecile lui Schwann și a văzut corpusculii ziși ai lui Nissl.

Studiul pelagrei a îngăduit prof. Babeș să studieze leziunile ei și să indice rolul important al porumbului stricat în producerea boalei, iar în numeroase conferințe a atras atenția necesității unei lupte sistematice contra flagelului, cerând să se facă o lege specială pentru combaterea pelagrei și a preconizat un regim și un tratament cu atoxil.

În 1923 a publicat o monografie foarte importantă asupra pelagrei, în care aduce documente noi în privința genezei acestei calamități sociale.

Academia de știință din Paris i-a acordat, în 1924, premiul Montyon, pentru această remarcabilă lucrare.

Era firesc ca o activitate atât de multiplă ca a prof. Babeș să cuprindă și igienă și medicină socială, științe care asigură viitorul și prosperitatea țării.

Starea sanitară, a proclamat de mult prof. Babeș, trebuie să fie prima preocupare a oamenilor de guvernământ, cari au în mână sănătatea și fericirea cetățenilor. De ei depinde sănătatea fizică și morală a poporului pe care îl conduc. Statul să ia în considerare cercetările științifice de unde ies luminile necesare pentru combaterea boalelor și a mizeriei sociale. Prof. V. Babeș a cerut, cu dreptate, independența absolută a serviciului sanitar, care să fie sustras de la orice influență politică.

De aceia vedem pe prof. Babeș tratând chestiuni generale ca aceia a regenerării poporului român, boalele țăranelor, învățământul primar și secundar, pelagra, fiind totdeauna însuflețit de simțământul nobil al regenerării poporului român bazat pe rezultatele cercetărilor științifice.

Numărul conferințelor la Academia Română, la Ateneu, la Institutul său, sunt numeroase iar la ele au luat parte oamenii cei mai însemnați ai țării noastre. În ele prof. Babeș a arătat valoarea științei în educarea fisico-sanitară a poporului român.

Se vede din această schiță cât de mari sunt progresele pe care le-a făcut știința medicală română dela venirea prof. Babeș în țară. Dar, să nu se uite că progresele și cultura unei țări se măsoară, în prima linie, după progresele științei și după jertfele pe cari le face ea spre a ajuta eforturile cercetătorilor științifici.

Prof. V. Babeș a purtat făclia științei românești timp de 40 ani. La școala lui s'au format multe personalități, din cari unii au devenit profesori universitari. N'am de cât să citez pe C. Levaditi, profesor la Institutul Pasteur, Manicatile, Proca, Nicolau și eu însumi, profesori la Facultatea de medicină din București; decedatul Sion; prof. Pușcariu dela Facultatea de medicină din Iași; Tltu Vasiliu, profesor la Facultatea de medicină din Cluj; conferențiarul Th. Mironescu și A. Babeș, cari au petrecut mulți ani pe lângă dânsul; și aproape toți tinerii iubitori de anatomie patologică sunt elevii săi direcți, căci la Societatea anatomică veneau ca să învețe

de la Maestrul, ale cărui cunoștințe solide luminau diagnosticul anatomo-patologic al diferitelor leziuni.

Toți acești elevi, la rândul lor, ca în cursele cu torțe din antichitate, au transmis lumina căpătată dela Maestrul lor iubit răspândind-o în tot cuprinsul țării românești.

Guvernul actual apreciind pe toți oamenii mari, cari au adus servicii reale neamului, a decis să se facă funeralii naționale prof. V. Babeș.

Este un semn că știința începe să fie prețuită și la noi în adevărata ei valoare. „Știința, cum a zis Geofroy Sainte Hillarie este viitorul. Nenorocite sunt popoarele cari vor închide ochii înaintea acestui adevăr“.

Știința medicală română perde pe cel mai ilustru reprezentant al ei, care pleacă dintre noi după ce a dus o luptă grozavă contra puterii formidabile a ignoranței și răutății omenești. În lupta aceasta i-a slăbit acel organ: inima, care ne întreține vieța și care înregistrează toate emoțiile noastre. S'a dus acolo de unde nimeni nu se mai întoarce, dar lasă în urmă o dungă luminoasă, care nu va dispărea niciodată. Știința română este în doliu, doliu care atinge mai cu seamă familia regretatului dispărut, pe soția sa devotată, pe fiul său iubit și pe nepoții săi. Le exprimăm adâncă noastră durere care se confundă cu cea a țării întregi, care ia parte cu tot sufletul, la acest trist eveniment, căci el lovește nu numai familia, dar țara întreagă și chiar știința universală. Despre durerea mea imensă nu zic nimic. O vor înțelege aceia cari au sufletul sensibil față de recunoștința pe care trebuie să o aibă orice om demn față de cel dela care ai învățat să observi și să lucrezi în mod intensiv.

Prof. Dr. G. Marinescu.

† Alexandru Constantinescu.

Marele bărbat de stat și om politic Alexandru Constantinescu, fruntaș al partidului liberal și fost ministru în mai multe rânduri, a încetat din viață Joi dimineața, 18 Nov. a. c., în urma unei pneumonii.

S'a născut în București în Septembrie 1859. Studiile secundare le-a făcut în țară, apoi a plecat la Paris, unde a luat doctoratul în drept.

Reîntors în țară s'a înscris în barou. În a. 1882 a fost ales în Consiliul comunal al capitalei și a funcționat ca ajutor de primar. În a. 1895 a fost ales senator al colegiului II. Putna; în a. 1901 deputat al colegiului II. Ilfov. Ca parlamentar a făcut parte din 17 legislaturi.

În a. 1901 pentru prima oară a intrat ca ministru în guvernul prezidat de Ion I. C. Brătianu, ca șef al departamentului agriculturii și domeniilor. Tot ca ministru la acest departament a făcut parte din guvernul Brătianu în a. 1914, iar în a. 1916 la Iași ca

ministru de interne. În a. 1917 a făcut parte din guvernul Brătianu-Tache Ionescu, ca ministru de interne și al aprovizionării. În a. 1918, sub guvernul Marghioloman, a fost dat în judecată împreună cu alți foști miniștri liberali.

Dela unirea politică încoaci a făcut parte din toate guvernele prezidate de Ion I. C. Brătianu, ca ministru al industriei și comerțului, al lucrărilor publice etc., iar acum mai pe urmă ca ministru al agriculturii și domeniilor.

Al. Constantinescu a publicat numeroase articole politice și diferite studii juridice în revista „Dreptul“.

A fost ales în mai multe rânduri decan al baroului avocaților de Ilfov și președintele Cercului avocaților.

În toate sarcinile pe cari le-au îndeplinit a lăsa urmele spiritului său constructiv și prin puterea sa de muncă și înaltul său patriotism s'a înălțat între cei dintâi fii ai neamului. Numele lui va rămânea pururea legat de zilele neamului și ale consolidării statului întregit.

Defunctul s'a remarcat și ca un mare iubitor al bisericii, cu ocaziunea executării reformei agrare și a întocmirii constituției și a noii legi de organizare a bisericii noastre, contribuind cu luminile sale la stabilirea drepturilor imprescriptibile ale bisericii noastre strămoșești.

Țara pierde în el pe unul dintre fiii săi cei mai aleși.

Alăturându-ne și noi la doliul general, transmitem îndureratei familii condoleanțele noastre.

Odihnească în pace!

Sfințire de biserică în Voislova.

Duminecă în 24 Octombrie a. c., comuna Voislova de pe valea Bistrei a îmbrăcat frumoasă haină de sărbătoare. În această zi poporul râvnitor după cuvânt dumnezeesc aștepta pe P. O. D. protopop Andrei Ghidiu, trimesul Prea Sfințitului Episcop Iosif, să sfințească biserica, radical reparată și frunos împodobită.

Eră și vremea. Sfârșitul stăpânirii maghiare le lăsase Voislovenilor, o bisericuță bună pentru vremea ei, caracteristică pentru vremurile de umilire de atunci, dar într-o stare rușinoasă pentru zilele României Mari, cu Biserica dominantă. Era și vremea să se repare, căci cei dintâi ani de libertate ai României Mari aduseser bunilor creștini voisloveni în suflete durerea, să vadă ridicându-se, obraznică, eșind din rândul celorlalte zidiri, lângă drumul mare, sinagoga Românilor noștri rătăciți.

M'a impresionat felul cum s'a reparat radical această biserică. A fost o inimă caldă, ostenitoare, rugătoare chiar între marginile demnității preoțești — a fost preotul local George Adam, a fost un suflet altruist dl. inginer

silvic și director al „Comunității de avere” Alexandru Balaci și a fost un gest surprinzător al Administrației, când Consiliul comunal din Voislova în frunte cu harnicul notar Ioan Hanțu și cu bunăvoința d-lui primpretor Dr. Valeriu Meda a aflat banii de lipsă pentru repararea bisericii.

Au săvârșit sfîntirea bisericii și sf. Liturgie P. O. D. protopresbiter Andrei Ghidiu împodobit de preoții Ioan Turcan din Cireșa și Ioan Terovan din Ohaba-Bistra. Cel mai mult ostenitor părintele Gheorghe Adam cu corul instruit de Sfinția Sa a cântat răspunsurile liturgice.

Din predica părintelui Adam am apreciat râvna ostenitorilor pentru făptuirea acestei sărbări; iar din răspunsul dat acestei predici de P. O. D. protopresbiter Andrei Ghidiu m-a mișcat nespuse de mult talmăcirea salutului Prea Sfințitului Episcop Iosif, precum și chemarea caldă a Prea Sfinției Sale către acei frați rătăciți sectari, de a să întoarcă înapoi la sânul Bisericii-mame.

Cu o gustoasă masă în casa părintelui Adam la care pe lângă fruntașii din Voislova au luat parte mulți intelectuali din satele învecinate, a luat sfîrșit această frumoasă sărbare.

I. Dg.

Ș T I R I

Personale. P. S. S. Arhiepiscopul nostru Filaret a plecat Duminecă, 15 Noemv. c., la București, pentru a participa la ședințele Sfîntului Sinod.

Deschiderea Corpurilor legiuitoare s'a făcut Duminecă, în 14 I. c., cu mare solemnitate. Suveranul nostru a dat citire mesagiului regal, care se ocupă întâi de situația externă a statului, apoi de proiectele de legi ce vor fi prezentate parlamentului, precum și de modificările necesare în sistemul dărilor, în scop de îmbunătățire situația materială a funcționarilor de stat, a ofițerilor și ostașilor.

Lucrările obișnuite ale parlamentului au început Luni.

Crucea Eroilor. Din inițiativa M. Sale Regelui s'a ridicat o cruce măreață, în amintirea eroilor români morți în cumplitele lupte din Carpați, la Jiu, Olt, Prahova, Oituz etc. Crucea Eroilor, înaltă de 40 metri și așezată pe muntele Caraiman din Valea Prahovei, va fi inaugurată cu prilejul zilei eroilor din 1927.

Suverana vorbește prin radio cu M. S. Regele. M. S. Regina Maria a vorbit direct prin radio cu M. S. Regele Ferdinand.

Convorbirea s'a făcut în 13 I. c. cu ajutorul unui inductor așezat pe platforma vagonului

regal în care călătorea M. S. Regina. Suverana a transmis următoarele cuvinte:

„Sper că Vei putea auzi, și tremur de emoție gândindu-Mă că pot trînite această salutare.

E un lucru admirabil să poți auzi acest mesaj prin vocea Mea.

Vrea să-Ți vorbească și Ileana“.

După aceasta, A. S. R. Principesa Ileana a transmis și Ea câteva cuvinte Suveranului, în limba română.

† Ana Nemoian născ. Popoviciu, soția preotului Iosif Nemoian din Luncavița, după lungi și grele suferințe, a adormit în domnul la 7 Noemvrie a. c. 8 jum. oare a. m. împărtășită cu sf. taine, în etate de 74 ani și al 51-lea an al fericitei căsătorii.

Dumnezeu să o odihnească.

Biblie română pentru orbi. Societatea ort. națională a femeilor române din Cluj a luat inițiativa de a imprima o biblie română cu litere reliefate, pe seama orbilor, sistemul „Braille”. Lucrarea se pregătește în tipografia institutului de orbi din Cluj. Fiecare orb din țară va putea cere această sfîntă carte, ca să-i fie călăuză aducătoare de mîngăere și lumină în întunecul vieții. De aceea, inițiativa societății femeilor este dintre cele mai laudabile.

Alegere de preot. sub prezidiul P. O. D. protopresb. Alexandru Munteanu, a avut loc Duminecă în 7 Noemv. a. c. alegerea de preot la parohia II vacantă din Vrani. Ales a fost, cu mare majoritate de voturi, cand. de preoție Traian Constantin.

Verificarea titlurilor de rentă Austro-Ungare. Ministerul de Finanțe, prin Direcția datoriei publice, a început lucrările în vederea verificării titlurilor de rentă Austro-Ungare de înainte de război. Aceste lucrări se fac în urma unei hotărîri luate de Comisia de reparație dela Paris, care arătase necesitatea verificării acestor titluri în toate statele succesoare. Comisiunea, care va face noua revizuire a stocului românesc, va sosi zilele acestea în țară.

Insămânțarea pămîntului cu grâu de toamnă. Până în momentul de față s'a semănat foarte puțin grâu în urma secetei care a început la sfîrșitul verii. Sunt regiuni unde nu se poate semăna din cauză că pămîntul în lipsă de ploaie s'a înțelenit, acestea însă sunt puține. Causa principală pentru care se întărie cu semănatul grăului este, că în special agricultorii mici așteaptă să plouă. Trăgănarea însemințării însă nu le zace în interes, căci atunci când va ploua poate să vină și zăpada cu vreme grea de iarnă și atunci nu se va mai putea semăna grâu. Uniunea Camerelor de Agricultură a găsit de a sa datorie a îndemna, prin Organele administrative, pe agricultorii mici, ca să semene grâu cât de mult fără a aștepta ploaia. Preoțimea noastră va face credincioșilor noștri un bun serviciu, dacă comunicându-le cele de mai sus, le va da sfaturi potrivite.

CONCURSE.

Se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporar cu drept de succesiune pe lângă preotul Dimitrie Șandru, în parohia de cl. II-a *Folea*, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele

1. $\frac{1}{8}$ din sesiunea parohială constatătoare din 40 jug.
2. $\frac{1}{8}$ din stola uzitată și din birul parohial.

De locuință se va îngriji alesul capelan.

Dările le va solvi capelanul în proporția venitelor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și înainta cererile de concurs, adresate comitetului parohial din *Folea*, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș, având a se prezenta în sf. biserică, cu prealabila încunoștiințare a protopresbiterului tractual, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar nici decum în ziua alegerii.

Folea, din ședința comitetului parohial ținută la 29 August 1926.

3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

** BCU Cluj / Central University Library Cluj

În baza ordinului Ven. Consistoriu diecezan din 13 Ianuarie 1926 Nr. 5618 B. ex 1925, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia II-a, vacantă, de clasa II-a din *Fizegiu*, protopresbiteratul Bocșei-montane, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele :

1. Una și jumătate sesiune parohială și 2 plăți estravilane, după care alesul preot va suporta toate sarcinile publice.

2. Stola uzitată.

3. Casă parohială nefiind, de locuință se va îngriji alesul preot.

4. Alte venituri accidentale din parohia a II-a.

5. Alesul preot este îndatorat a catechiza la școala primară din loc, fără altă remunerație din partea comunei bisericesti.

Dela reflectanți se cere cvalificațiune pentru parohii de clasa a II-a, reflectanții cu cvalificațiune inferioară nu se admit.

Reflectanții au să-și înainteze petițiile de concurs, adresate comitetului parohial din *Fizegiu*, Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. în Bocșa-Montană și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu prealabila încunoștiințare a protopresbiterului tractual, în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare, tipic oratorie, dar nici de cum în ziua de alegere.

Reflectanții din altă dieceză au să poseadă permișiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceea ce vor dovedi protopresbiterului tractual, spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Fizegiu, din ședința extraordinară a comitetului parohial ținută la 13 Iunie 1926.

Victor C. Sciopone 3—3

paroh, preș. com. par.

Indescifrabil

not. com. par.

De acord cu mine, *Mihail Gașpar* m. p. protopresb.

Nr. 2175 B ex 1926.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B., ridicat la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamental credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 7 Octomvrie 1926.

Filaret Musta m. p.

Arhiepiscop, Vicariu episcopesc.

CERCUL DE RECRUTARE CARANSEBEȘ

AVIZ.

Cercul de Recrutare *Caransebeș*, aduce la cunoștință populațiunei mobilizabile depe raza sa, că viza livretelor, a certificatelor de dispensă Md. D. 1. și recensământul meseriașilor și a lucrătorilor specialiști se face anul acesta cu începere dela 1 Noemvrie 1926 și se va termina la 31 Ianuarie 1927.

La viză se vor prezenta :

1. Toți oamenii începând cu conting. 1902—1923 inclusiv.

2. Toți dispensații de serviciul militar activ din conting. 1924—1902, aducând cu ei pe lângă actele militare și recipisa de plata taxelor militare.

3. Toți oamenii născuți în anul 1880 și mai tineri până la cei născuți în anul 1898 inclusiv, cari din diferite motive nu au fost recrutați și înscriși în controalele armatei.

4. Toți oamenii propuși de autoritățile civile pentru dispense de mobilizare pe anul 1927 pentru cari li-s-au făcut certificatul Md. D. 1. — Meseriașii vor aduce pe lângă actele militare și carnetele lor de lucrători sau brevetele.

Toți oamenii se vor prezenta la viză cu actele lor militare în deosebi cu livretul de serviciul militar.

Nu se vor prezenta la viză:

1. Oamenii din conting. 1924 afară de acei dispensați din acest contingent, cari se vor prezenta cu certificatul de dispensă.

2. Scutiții și reformații din conting. 1923—1902 inclusiv.

3. Esclușii din armată.

4. Toți oamenii din conting. 1920, 1921 și 1922 cari au executat în întregime o concentrare de instrucție sau manevră în cursul anului 1926.

5. Funcționarii din toate instituțiunile statului cari posedă certificate de dispensă Md. D. 1. valabile pe timpul dela 1. IV. 1926 până la 31. XII. 1927 și care au fost vizate în anul 1925.

6. Funcționarii P. T. T. și C. F. R. cărora li-s'au vizat certificatele de dispensă Md. D. 1. în luna Iulie și August 1926 și cari certificate sunt valabile dela 1 Iulie 1926 la 31. XII. 1927.

7. Parlamentarii pe timpul când sesiunea este deschisă.

Populația din comunele rurale pot lua informațiuni precise și detaliate la notariate și șefii de garnizoană, când și unde trebuie să-și facă viza.

Pentru populația orașului Caransebeș viza se face în zilele: 1—5 Decembrie a. c.

Pentru ceilalți oameni din comunele rurale cari nu au putut face viza cu comuna lor sau la subcentrul cel mai apropiat se pot prezenta ca să-și facă viza la Cercul de Recrutare, care va avea tot timpul porțile larg deschise până la data de 31 Ianuarie 1927 inclusiv.

Comand. Cerc. Recrut. C-sebeș,
Colonel GUHA.

Șeful Bir. Mob.
Căp. DELCEA.

N. B. Viza se va face gratuit; delegatul Cercului neavând voie a primi bani sau cadouri dela oameni.

A apărut

Calendarul Românului

pe anul comun dela Christos 1927
(anul al XXXIX-lea).

Cu un material literar foarte bogat și frumos, precum și șematismul diecezei noastre, calendarul alfabetic, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Cuprinde 176 pagini și este tipărit pe o hârtie superioară.
PREȚUL LEI 32. PROVINZĂTORII OBȚIN RABAT.

Comenzile se pot face la:

Librăria Diecezană din Caransebeș